

burg. Monitoring in 1999 en een overlevingsplan voor de periode 2000-2005. Adviesbureau Natuurbalans-Limes divergens, Nijmegen.

● FRIGGE, P.(A.J.), V. KOBUSSEN, K. MUSTERS & G. VAN WERSCH, 1978. Inventarisatie Herpetofauna Meynweggebied. Rapport no. 141. Zoologisch Laboratorium, Afdeling Dieroecologie. Katholieke Universiteit Nijmegen, Nijmegen.

● GERAEDS, R.P.G. & V.A. VAN SCHAIK, 2007. De achteruitgang van de Knoflookpad in Nationaal Park De Meinweg. Natuurhistorisch Maandblad 96 (6): 181-184.

● HOOF, P. VAN, B. CROMBAGHS, R. GERAEDS & D. SCHUT, 2007. Laatste kans voor de Knoflookpad in Nationaal Park de Meinweg. Kweek en uitzet als redmiddel voor behoud. Natuurhistorisch Maandblad 101 (10): 205-212.

● LENDERS, A.J.W., 1976. Inventarisatie van de herpetofauna in de gemeente Melick-Herkenbosch. Privé uitgave, Melick.

● LENDERS, A.J.W., 1984. Het voorkomen van de Knoflookpad (*Pelobates fuscus* (Laurenti)) in relatie met de zuurgraad van het voortplantingswater. Natuurhistorisch Maandblad 73 (2): 30-35.

● LENDERS, A.J.W., 1994. De Knoflookpad in Midden-Limburg anno 1993. De trieste balans van een bijna uitgestorven diersoort. Natuurhistorisch Maandblad 83 (4): 72-78.

● LENDERS, A.J.W., 2004. Habitatbeheer voor amfibieën in Nationaal Park De Meinweg. Deel I: De voortplantingswateren. Natuurhistorisch Maandblad 93 (12): 321-327.

● PUTS, P.C.J., S.J.P. VAN DER LINDEN & A.J.W. LENDERS, 2012. Poelenherstelplan Nationaal Park De Meinweg. Omniverde, Echt.

BOEKBESPREKING

FOTOGIDS LARVENHUIDJES VAN LIBELLEN

BROCHARD, C., D. GROENENDIJK, E. VAN DER PLOEG & T. TERMAAT, 2012. KNNV Uitgeverij, Zeist. 320 pagina's, full colour met zeer veel kleurenfoto's, genaaid gebonden, 17,2 x 24,5 cm. ISBN: 978 90 5011 409 7. Prijs € 49,95 (leden KNNV/Vlinderstichting € 44,95). Te bestellen via de KNNV uitgeverij (www.knnvuitgeverij.nl) of via de boekhandel.

Eindelijk een fotogids van larvenhuidjes van libellen die zijn naam meer dan waar maakt. De met een computerprogramma gemaakte foto's zijn haarscherp; elk afgebeeld detail is perfect zichtbaar. Met het verschijnen van dit boek kunnen de larvenhuidjes van alle in Noordwest-Europa voorkomende libellen (84 soorten) tot op de soort worden gedetermineerd.

Het boek bestaat uit tien hoofdstukken, waarvan de eerste vier (inleiding, kennismaking met libellen, libellen-

larven: biologie, en het voorkomen van libellenlarven) bedoeld zijn als inleiding op het thema van dit boek. Hoofdstuk 5 bespreekt op welke wijze men larvenhuidjes moet zoeken, verzamelen en bewaren. Nieuw zijn het gebruik van een 'huidjeshengel' en een 'huidjesplaatser'. Jammer dat er geen tips worden gegeven op welke wijze men de waargenomen kenmerken het beste met een digitale camera kan vastleggen.

Hoofdstuk 6 behandelt zeer gedetailleerd de anatomie. De gekozen terminologie is wetenschappelijk; beginners zullen zich daar eerst doorheen moeten worstelen. Hoofdstuk 7 is eigenlijk de kern van het boek, waarvoor je het hebt aangeschaft, namelijk de determinatietabellen. De tabel laat je steeds kiezen tussen twee opties, waarbij meteen naast de tabel de essentiële lichaamskenmerken van de larven worden afgebeeld. Geen vervelend en hinderlijk geblader op zoek naar de figuren.

Hoofdstuk 8 bespreekt elke libellensoort; op de linkerhelft van een soortbespreking is een foto van de volwassen libel en een biotoopfoto afgebeeld. Op de biotoopfoto is duidelijk aangegeven waar de larvenhuidjes van de desbetreffende soort vooral gezocht kunnen worden. De rechterpagina geeft afbeeldingen van kenmerkende onderdelen van de larvenhuid, goed gemarkeerd met handige pijltjes. Het is jammer dat in de soortbeschrijving cruciale detail-

kenmerken uit de determinatietabel niet meer worden herhaald. Uit oogpunt van ruimte is dat begrijpelijk, maar een verwijzing naar de bladzijde met de detailkenmerken in de tabel was dan wel handig geweest.

Zeer genoten heb ik van hoofdstukken 9 en 10. Hier zijn alle huidjes met details van onderdelen naast elkaar afgebeeld. Daardoor wordt het vergelijken eenvoudiger en is ook de variatie die binnen een soort kan optreden goed weergegeven. De foto's van alle larven zijn een genot voor het oog.

Het is een fantastisch boek dat iedereen behoort aan te schaffen die zich serieus wil bezig houden met de studie van de larvenhuidjes. Als veldgids is het boek aan de grote kant; mogelijk kan er nagedacht worden over de realisatie van een handzamere veldtabel, waarin alleen de in het veld met een loep goed waarneembare kenmerken zijn opgenomen. Warm aanbevolen.

J.HERMANS

RECENT VERSCHENEN

Loven, T., 2012. Zeldzame en schaarse broedvogels van Nederweert in 2011.

Vogelwerkgroep Nederweert, Nederweert (139 pp.). Het rapport is op te halen van de internetpagina van de Vogelwerkgroep Nederweert: www.vogelwerkgroepnederweert.nl, onder het tabblad projecten.

In de periode 1994-2011 is door de Vogelwerkgroep Nederweert onderzoek gedaan naar zeldzame en schaarse broedvogels in Nederweert. In deze periode is in de gemeente jaarlijks meer dan 9.000 ha vlakdekkend onderzocht. De resultaten zijn

samengevat in dit rapport. Per soort wordt ingegaan op biotoop, verspreiding en aantalsontwikkeling in de periode 1994-2010 en de onderzoeksresultaten van 2011. De tellingen werden in 21 telgebieden uitgevoerd volgens de gestandaardiseerde

methode van het SOVON. Er worden meer dan 100 vogelsoorten onderzocht. De Groote Peel wordt niet geïnventariseerd, omdat dit teveel tijd zou kosten. De uitgave geeft een actueel overzicht hoe het met de zeldzame en schaarse soorten in Nederweert gesteld is. De soortteksten worden ondersteund door grafieken, tabellen en foto's, en omvatten het overgrote deel van het rapport. De soortbesprekingen worden voorafgegaan door enkele algemene hoofdstukken, waarin onder meer de methodiek, de weersomstandigheden en landschappelijke ontwikkelingen in 2011 worden besproken.

Wie zijn rapport, boek, etc. opgenomen wil zien in deze rubriek, kan een literatuurverwijzing met een korte inhoudsbeschrijving en bestelwijze opsturen naar de redactie o.v.v. 'recent verschenen'. De publicaties moeten betrekking hebben op voor Limburg relevante onderwerpen.

De meeste in deze rubriek besproken rapporten kunnen worden ingezien bij het bureau van het Natuurhistorisch Genootschap in Limburg. Graag even van te voren bellen of iemand aanwezig is (tel. 0475 -386470).

GUIDO VERSCHOOR